

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Meklēt Juristu](#) > [Sameklēt Ekspertu](#) > Austria

Sameklēt ekspertu

Saturu nodrošina

Austrija

Austrija

I. Ekspertu saraksti un reģistri

Austrijā personas, kuras var strādāt par ekspertiem tiesas procesā vai izmeklēšanā, ko veic prokuratūra, tiek iekļautas tiesu ekspertu sarakstā, ko uztur reģionālo tiesu priekšsēdētāji attiecībā uz attiecīgajiem apgabaltiesu rajoniem, ierakstus iedalot pēc specializācijas jomas.

Reģistri ir publiski pieejami [šeit](#).

Lai ekspertus iekļautu tiesu ekspertu sarakstā, tiem ir jāiesniedz pieteikums un jānokārto eksāmens.

II. Ekspertu kvalifikācija

Pieteikuma iesniedzējiem, kuri vēlas, lai viņus ieceltu tiesa, jāpierāda profesionālā pieredze savā ekspertīzes jomā. Ekspertiem ir jābūt plašām zināšanām par svarīgākajiem Austrijas procesuālo tiesību principiem, zināšanām par to, kā sagatavot eksperta atzinumu, un jāiesniedz pierādījums par 10 vai 5 gadu profesionālo darbu laikposmā tieši pirms viņu iekļaušanas sarakstā (ja viņiem ir attiecīgs akadēmiskais grāds vai tie ir pabeiguši studijas augstākā līmeņa arodskolā) attiecīgajā specializācijas jomā. Turklāt viņiem ir arī jābūt pilnīgai tiesībspējai un rīcībspējai un jābūt uzticamiem. Lai eksperti būtu uzticami, viņiem jābūt ar nevainojamu reputāciju viņu vispārējā darbībā, tādējādi garantējot viņu objektivitāti un darba kvalitāti.

Pieteikums par iekļaušanu zvērinātu un sertificētu ekspertu reģistrā (kā "apstiprināts eksperts" Eiropas Kompetences un ekspertu institūta (EEEI) formulējumā) jāiesniedz apgabaltiesas priekšsēdētājam pieteikuma iesniedzēja pastāvīgās dzīvesvietas vai profesionālās darbības veikšanas vietas rajonā.

Reģistrācijas procesa gaitā par reģistrāciju atbildīgais tiesas priekšsēdētājs iekasē komisijas maksu par eksperta atzinuma sagatavošanu attiecībā uz to, vai ir izpildītas reģistrācijas prasības.

Ekspertiem pirms reģistrācijas jānodod zvērests.

Ja viņi atbilst visām iepriekš minētajām prasībām, viņus uz 5 gadiem iecels priekšsēdētājs, kas atbild par reģistrāciju. Pēc katra piecu gadu perioda jāsniedz atkārtots pieteikums. Ja šajā laikā eksperti joprojām atbilst visām prasībām, viņu reģistrācija tiesu ekspertu sarakstā tiek pagarināta (parasti bez nepieciešamības kārtot jaunu eksāmenu).

Ekspertus var svītrot no tiesu ekspertu reģistra, ja viņi to vēlas, ja viņi vairs neatbilst prasībām vai ja par reģistrāciju atbildīgais priekšsēdētājs tā nolemj. Lēmumiem par eksperta svītrošanu vai atteikumu to atkārtoti apstiprināt ir jābūt pienācīgi pamatotiem, un tos var pārsūdzēt.

Pastāv ētikas kodekss (*Ethikkodex* – [saite šeit](#)), ko publicējusi Austrijas Zvērinātu un sertificētu ekspertu asociācija.

III. Ekspertu atlīdzība

III.1. Vispārīga informācija

Ekspertu honorārus reglamentē Austrijas Likums par tiesībām iekasēt nodevas (*Gebührenanspruchsgesetz* – saite [šeit](#)). Šajā likumā ir ietverti vispārīgi noteikumi, kas piemērojami ekspertiem. Turklāt tajā ir paredzēta īpaša kompensāciju sistēma ārstiem, antropologiem, zobārstiem, veterinārārstiem, ķīmiskās analīzes ekspertiem un mehānisko transportlīdzekļu ekspertiem.

III.2. Samaksa

Samaksas apmērs parasti ir atkarīgs no atzinuma sarežģītības. Pastāv īpaša sistēma kompensāciju piešķiršanai kriminālprocesā un ģimenes lietu tiesvedībā, cita starpā noteiktiem ekspertiem (sk. III.1. punktu iepriekš).

III.3. Samaksa

Ekspertiem četru nedēļu laikā pēc atzinuma sniegšanas jāiesniedz tiesai rēķins par honorāriem. Honorāri parasti tiek samaksāti ar bankas pārskaitījumu.

III.3.1. Civilprocess

Civilprocesā, pirms eksperts sāk strādāt pie atzinuma sagatavošanas, tiesa parasti uzdod abām pusēm veikt avansa maksājumu (*Kostenvorschuss*) tiesai. Avansa maksājuma summa ir atkarīga no lietas sarežģītības un eksperta sniedzamā atzinuma apjoma. Atlīdzību parasti aprēķina, pamatojoties uz stundu skaitu, ko eksperts veltījis lietai, to reizinot ar stundas likmi. Eksperta atlīdzībai pieskaita arī izdevumus un PVN. Tiesa nosaka summu, kas pusēm ir jāiemaksā, pamatojoties uz savu pieredzi. Ja depozītā iemaksātā summa nav pietiekama, var uzdot samaksāt papildu avansa maksājumu.

III.3.2. Kriminālprocess

Kriminālprocesā valsts maksā ekspertu atalgojumu, un notiesāšanas gadījumā notiesātajai personai ir jāatlīdzina izdevumi.

III.3.3. Ģimenes lietu tiesvedība

Ģimenes lietu tiesvedībā eksperta atalgojumu parasti maksā valsts.

III.4. Juridiskā palīdzība

Juridisko palīdzību parasti piešķir personām, kuras sava materiālā stāvokļa dēļ daļēji vai pilnībā nespēj segt tiesvedības izmaksas, tostarp ekspertu izmaksas. Juridiskās palīdzības saņēmējiem nodevas ir daļēji vai pilnā apmērā jāatmaksā, ja viņu finanšu situācija būtiski uzlabojas trīs gadu laikā pēc tiesvedības. Jānorāda, ka lietā zaudējušai pusei vienmēr ir jāsedz uzvarējušās puses nodevas.

III.5. Ekspertu samaksas atlīdzība

Tiesa lemj par eksperta izmaksām ar autonomu lēmumu par honorāriem vai saistībā ar savu spriedumu. noteiktā izmaksu segšana ir panākama piespiedu kārtā.

IV. Ekspertu atbildība

Eksperti tiek saukti pie atbildības saskaņā ar vispārējām līgumiskajām un saistību tiesībām. Viņiem ir pienākums savu iespējamo atbildību segt ar profesionālās atbildības apdrošināšanu.

V. Papildu informācija par procesuālo kārtību attiecībā uz ekspertiem

Austrijas Zvērinātu un sertificētu ekspertu asociācijas (*Hauptverband der allgemein beeideten und gerichtlich zertifizierten Sachverständigen Österreichs* – saite [šeit](#)) tīmekļa vietnē ir sniegta detalizēta informācija par izmaksām (samaksas paraugi) un nosacījumiem iekļaušanai tiesas ekspertu sarakstā. Minētā tīmekļa vietne ir

Ļoti informatīva un viegli pieejama plašai sabiedrībai.

V.1. Juridiskie pamati

Galvenie tiesību aktu noteikumi, kas attiecas uz tiesu ekspertīzi Austrijā, ir:

- Austrijas Civilprocesa kodeksa 351.–367. pants (*österreichische Zivilprozessordnung (ZPO)* — saite [šeit](#))
- Bezstrīdus procedūras likuma (*Außerstreitgesetz* — saite [šeit](#)) 31.pants
- Austrijas 1991. gada Administratīvā procesa kodeksa (*Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz* – saite [šeit](#)) 52. – 53.a pants
- Austrijas 1975. gada Kriminālprocesa kodeksa (*österreichische Strafprozessordnung*, saite [šeit](#)) 104., 112., 112.a un 125.–128.pants.

V.2. Ekspertu iecelšana

Ekspertus var iecelt tiesa, bet ne iesaistītās puses. Ekspertu iecelšana administratīvā procesā notiek līdzīgi kā civilprocesā. Kriminālizmeklēšanas procesā ekspertu var iecelt prokurors.

V.2.a. Iecelšana, ko veic tiesa

Civillietu tiesai ir rīcības brīvība iecelt ekspertu vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pēc lietas dalībnieka skaidra lūguma, ja vien lietas faktus nevar noskaidrot citādi. Tiesa var brīvi iecelt jebkuru personu, kuru tā uzskata par piemērotu eksperta uzdevumu veikšanai. Ekspertam ir jāziņo tiesai par visiem interešu konfliktiem. Tiesas ieceltiem ekspertiem ir piekļuve attiecīgajiem lietas materiāliem.

V.2.b. Iecelšana, ko veic puses

Austrijā privātus ekspertus izvēlas puses. Pusēm jāapstiprina un jāiesniedz ekspertu ziņojumi, pretējā gadījumā tos noraidīs kā nepieņemamus. Ja šīs prasības ir izpildītas, tiesa pārbauda un novērtē eksperta atzinumu. Ziņojumu uzskata par pierādījuma elementu, bet ar to nevar atcelt tiesas iecelta eksperta ziņojumu. Drīzāk uz tā balstās lietas dalībnieka argumenta juridiskais pamats.

Tiesa var izlemt, vai tā savā sprieduma argumentācijā balstīsies uz puses ieceltā eksperta atzinumu.

V.3. Procedūra

V.3.a. Eksperta ziņojums

Eksperta ziņojumu var iesniegt rakstiski vai mutiski. Nav noteikumu, kas reglamentētu eksperta ziņojuma struktūru.

Ja tiesa uzskata, ka ziņojums ir nepilnīgs, vai eksperta nepamatotas neatbilstošas rīcības gadījumā tiesa pēc savas iniciatīvas vai pēc lietas dalībnieku lūguma var norīkot jauna vai papildu ziņojuma sagatavošanu. Tiesa var arī noteikt, ka ekspertam ir jāmaksā tiesas nodevas eksperta nepamatotas neatbilstošas rīcības dēļ.

Puses var mēģināt padarīt eksperta ziņojumu par spēkā neesošu vai apstrīdēt to, iesniedzot attiecīgu iesniegumu vai pretatzinumu.

Civilprocesā puses tiek aktīvi iesaistītas ekspertu darbībā. Tām ir jāsadarbojas ar ekspertiem un jāiesniedz tiem visi pieprasītie dokumenti. Tās var tieši iztaujāt ekspertus uz sacīkstes principu balstītas tiesvedībā, un lūgt, lai eksperti komentē to piezīmes.

V.3.b. Tiesas sēde

Rakstiska ziņojuma iesniegšanas gadījumā tiesa lemj par to, vai un cik lielā mērā ir nepieciešama eksperta dalība tiesas sēdēs (attiecīgā gadījumā pēc pušu lūguma).

Šeit sniegtā informācija tika apkopota projekta "Atrodi ekspertu" laikā no katras valsts kontaktpersonām, ko atlasījis Eiropas Kompetences un ekspertu institūts.

■ Lapa atjaunināta: 23/10/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.